

MINISTERSTVO FINANCÍ
Č. j.: 17/26 446/2007

III.

ZPRÁVA

**o výsledcích finančních kontrol ve veřejné správě
za rok 2006**

Duben 2007

O B S A H

	Strana
Souhrnné zhodnocení základních trendů finanční kontroly v roce 2006	3
I. Úvod	6
II. Hodnocení výsledků interního auditu ve veřejné správě	7
III. Hodnocení výsledků finančního řízení a kontroly ve veřejné správě	11
IV. Hodnocení výsledků veřejnosprávních kontrol	14
V. Centrální harmonizace systému finanční kontroly ve veřejné správě	22

Souhrnné zhodnocení základních trendů finanční kontroly v roce 2006

Vyhodnocení systému finanční kontroly ve veřejné správě za rok 2006 ukazuje na diferencovaný vývoj fungování systému finanční kontroly ve státní správě, obcích a jimi zřízených organizacích na jedné straně a v působnosti krajů a hlavního města Prahy na straně druhé.

U správců rozpočtových kapitol a organizací v jejich působnosti, obcí a jejich příspěvkových organizací ani po pěti letech od nabytí účinnosti zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, není důsledně zajištěna jeho implementace a jsou zjišťovány případy jeho nedodržování. Vnitřní kontrolní systém v organizacích není doposud dostatečně účinný. Neodhaluje často případy porušování rozpočtové kázně, nedodržování zákona o účetnictví a ustanovení řady dalších zákonů a závazných pravidel ve srovnání se zjištěními z veřejnosprávních kontrol a rovněž s kontrolními výsledky Nejvyššího kontrolního úřadu. Účinnost finanční kontroly tak zejména v orgánech státní správy a u obcí zaostává za potřebami při prosazování zásad hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti hospodaření. U obcí a jimi zřízených organizací se přitom projevuje spíše tendence ke snižování účinnosti systému finanční kontroly.

Naproti tomu v působnosti krajů a hlavního města Prahy vedl zájem řídicích struktur na prosazování zásad finanční kontroly v roce 2006 ke zlepšení fungování a zvýšení účinnosti systému finanční kontroly.

Souhrnně lze v jednotlivých systémech finanční kontroly charakterizovat základní trendy v roce 2006 následovně:

- Služba interního auditu nebyla ani v roce 2006 v plném rozsahu implementována v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole. Například správce rozpočtové kapitoly Akademie věd zřídí samostatný útvar interního auditu až v roce 2007. Personální zajištění služby interního auditu v odpovědnosti vedoucích orgánů veřejné správy nebylo ve všech organizacích dostatečně zabezpečeno. V některých organizacích je služba interního auditu zajišťována v rozporu se zákonem o finanční

kontrole externími auditorskými firmami. Byly zjišťovány případy, kdy při nahrazení funkce útvaru interního auditu výkonem veřejnosprávní kontroly, zřizovatelé tyto kontroly neprovedly. Počet vykonaných auditů a doporučení k odstranění zjištěných nedostatků meziročně vzrostl, nicméně porovnání jejich výsledků s poznatky z veřejnosprávních kontrol a především se závěry z kontrol provedených Nejvyšším kontrolním úřadem nasvědčují, že přístup služby interního auditu k zajišťování nezávislého a objektivního přezkoumávání a vyhodnocování operací a funkcí vnitřního kontrolního systému v orgánech veřejné správy není ještě dostatečný.

Zaměření činnosti interního auditu v dalším období je proto potřebné orientovat na zvyšování kvality vydávaných doporučení tak, aby tato doporučení reagovala na hlavní rizika s největším vlivem na hospodaření a činnost orgánů veřejné správy.

- V uplatňování kontrolních mechanismů finančního řízení v odpovědnosti řídicích a výkonných struktur v organizacích veřejné správy nadále přetrvávaly nedostatky. Některé městské části, obce a organizace, a to i ve státní správě, nemají ještě vytvořen funkční kontrolní mechanismus finančního řízení. Byly zjišťovány případy obcházení ustanovení zákona o finanční kontrole v oblasti finančního řízení a kontroly nebo její formální provádění.

Potvrzuje se, že uplatňování kontrolních mechanismů finančního řízení v odpovědnosti řídicích a výkonných struktur bylo i v roce 2006 nejslabší stránkou systému finanční kontroly. Důsledně nebylo zajištěno plnění usnesení vlády č. 561/2005, kterým bylo uloženo ministrům a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy propracovat a zabezpečit realizaci systému finančního řízení a kontroly v odpovědnosti řídicích a výkonných struktur. Vedoucí orgánu veřejné správy tak důsledně nezajistili fungování a účinnost finančního řízení a kontroly, což se projevilo negativními dopady do hospodaření jimi řízených organizací.

- Veřejnosprávní kontrolou zajišťovanou správci rozpočtových kapitol a územními samosprávnými celky u vybraných jimi zřízených organizací, u žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory byly zkontrolovány vybrané vzorky operací v celkovém rozsahu více než 210 mld. Kč veřejných příjmů a výdajů, včetně veřejné finanční podpory. Z provedených kontrol bylo nejčastěji zjišťovaným nedostatkem porušování rozpočtové kázně, a to v organizacích státní správy v rozsahu 1,1 mld. Kč. V územní

samosprávě byl uložen odvod neoprávněně použitých rozpočtových prostředků v 294 případech.

Veřejnosprávními kontrolami a audity v oblasti zahraničních prostředků bylo zkontrolováno u předstrukturálních fondů 1,2 mld Kč a u strukturálních fondů a Fondu soudržnosti 16,9 mld. Kč. Identifikovaná zjištění neohrožovala implementaci finančních prostředků předstrukturálních fondů. Na základě prohlášení při ukončení projektů Česká republika obdržela závěrečné platby z Fondu soudržnosti ve výši 13,8 mil. EUR.

- Úkoly v oblasti harmonizace a metodického řízení výkonu finanční kontroly ve veřejné správě vycházely z Koncepce rozvoje kontrolního systému v České republice se zaměřením na finanční kontrolu na léta 2006 až 2013, schválené usnesením vlády České republiky č. 1570/2005. Byla zpracována novela zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, která vytváří právní podmínky pro kontrolu a audit finančních prostředků EU a předpoklad pro slučitelnost českého právního řádu s akty ES/EU. Novela byla předložena Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky (sněmovní tisk 63) v říjnu 2006. Značná část kapacit byla zaměřena na metodické zajištění připravenosti řídicích a kontrolních systémů na čerpání prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v programovém období 2007 - 2013.

Zhodnocení výsledků finančních kontrol ve veřejné správě znovu potvrdilo potřebu důsledné realizace Koncepce dalšího rozvoje finanční kontroly, schválené vládou České republiky v roce 2005.

Úspěšnost realizace připravované reformy veřejných financí i čerpání prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v novém programovém období na léta 2007- 2013 je podmíněna důsledným zajištěním finanční kontroly ve veřejné správě. Vyžaduje to, aby vedoucí orgánů veřejné správy v rámci své řídicí pravomoci kladli důraz na organizování, řízení a zajištění přiměřenosti a účinnosti finanční kontroly v souladu s požadavky zákona o finanční kontrole.

S ohledem na potřebu řešení nejslabší stránky systému finanční kontroly se doporučuje, aby vláda České republiky deklarovala svůj zájem na dobrém fungování systému finanční kontroly s důrazem na zvýšení účinnosti finančního řízení a kontroly v odpovědnosti

řídících a výkonných struktur a k tomu přijala úkol pro členy vlády a vedoucí ústředních správních úřadů.

I. Úvod

Zpráva o výsledcích finančních kontrol ve veřejné správě za rok 2006 je předložena podle ustanovení § 22 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, a podle §§ 32 a 33 vyhlášky Ministerstva financí č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).

Finanční kontrolu vykonávanou podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, tvoří

- systém veřejnosprávní kontroly vykonávané kontrolními orgány vůči orgánům veřejné správy, žadatelům a příjemcům veřejné finanční podpory,
- systém finanční kontroly zahraničních prostředků vykonávaných mezinárodními organizacemi podle vyhlášených mezinárodních smluv,
- vnitřní kontrolní systém v jednotlivých orgánech veřejné správy, zahrnující
 - finanční kontrolu zajišťovanou odpovědnými vedoucími zaměstnanci jako součást vnitřního řízení orgánu veřejné správy (řídící kontrola),
 - interní audit.

Zpráva o výsledcích finančních kontrol je vládě předkládána každoročně od nabytí účinnosti zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole. Cílem předložené zprávy je podat vládě stručné souhrnné zhodnocení výsledků finančních kontrol, přiměřenosti a účinnosti zavedeného systému finanční kontroly a jeho podílu na vytváření podmínek pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy. Součástí předložené roční zprávy je i zhodnocení nastavení kontrolních mechanismů a výsledků veřejnosprávních kontrol čerpání prostředků z fondů Evropské unie a rovněž i přehled o kontrolních zjištěních z finančních kontrol předaných k dalšímu řízení.

Předložená zpráva je zpracována z poznatků z ročních zpráv o výsledcích finančních kontrol, které podle ustanovení § 22 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, předložili

Ministerstvu financí správci rozpočtových kapitol, kraje a hlavní město Praha. Zprávy předložené správci rozpočtových kapitol, kraji a hlavním městem Praha zahrnují též poznatky z ročních zpráv organizací v jejich působnosti. Zprávy krajů a hlavního města Prahy obsahují také výsledky ze zpráv předložených městskými částmi, obcemi a jimi zřízenými organizacemi. Roční zprávy předložily i Regionální rady regionu soudržnosti, vzniklé v roce 2006 na základě novely zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů.

V rámci zpravodajství o výsledcích finančních kontrol za rok 2006 předložilo roční zprávy 11 270 organizačních jednotek veřejné správy, z toho 670 organizací státní správy a 10 600 organizací územní samosprávy. Aktivní přístup krajských úřadů a Magistrátu hlavního města Prahy přispěl k tomu, že se oproti předchozímu roku zvýšil počet obcí, které předložily své roční zprávy o výsledcích finančních kontrol. V jednotlivých krajích se počet obcí, které splnily svoji zpravodajskou povinnost pohyboval od 95 do téměř 100 procent. K podstatnému zvýšení došlo i ve Středočeském kraji, ve kterém v minulosti nejvíce obcí nepředložilo své roční zprávy.

V přípravě roční zprávy byly zohledněny i zkušenosti Ministerstva financí z metodického řízení a koordinace výkonu finanční kontroly ve veřejné správě. Zpráva je koncipována tak, že samostatně hodnotí výsledky v jednotlivých subsystémech finanční kontroly. Souhrn hlavních zjištění a závěrů je uveden v základních trendech výsledků finančních kontrol, které jsou předřazeny roční zprávě.

II. Hodnocení výsledků interního auditu ve veřejné správě

Podle stavu k 31.12.2006 působilo ve veřejné správě 563 útvarů interního auditu, resp. k výkonu auditu zvláště pověřených zaměstnanců, funkčně nezávislých a organizačně oddělených od řídicích a výkonných struktur. Ve státní správě je zřízeno 266 útvarů interního auditu, resp. pracovišť a v působnosti územních samosprávných celků 297 útvarů nebo pracovišť interního auditu.

Ve státní správě jsou útvary interního auditu zřízeny u všech správců rozpočtových kapitol s výjimkou Akademie věd, ve které odpovídá za zajišťování zákona č. 320/2001Sb., o finanční kontrole, kontrolní odbor kanceláře Akademie věd přímo podřízený předsedovi Akademie věd s tím, že v současné době je připravován návrh na zřízení samostatného útvaru interního auditu. Z organizací zřízených správci rozpočtových kapitol má necelá polovina organizací útvar, resp. pracoviště interního auditu. Ministerstvo spravedlnosti ve své roční zprávě uvádí, že byly vytipovány organizační složky státu, ve kterých by se měl interní audit přednostně zřizovat s tím, že jeho rozvoji brání nedostatek systemizovaných míst.

V územních samosprávných celcích jsou útvary interního auditu, resp. pracoviště na všech krajských úřadech, ve vybraných městských částech a obcích i v některých organizacích zřízených v působnosti územních samosprávných celků. Také krajské úřady poukazují, že rychlejšímu zřizování útvarů interního auditu brání nedostatek systemizovaných pracovních míst.

Ve značném rozsahu je v organizacích veřejné správy využíváno ustanovení § 29 zákona č. 320/2000 Sb., o finanční kontrole, které umožňuje v případech s malou pravděpodobností výskytu nepřiměřených rizik nahradit funkci útvaru interního auditu veřejnosprávní kontrolou vykonávanou zřizovatelem. Podle získaných poznatků je zvládnutí požadavků na provádění veřejnosprávních kontrol, s ohledem na kapacitní možnosti, velmi náročné. Jsou zaznamenány i případy, že v některých organizacích nebyly veřejnosprávní kontroly zřizovatelem provedeny.

Regionální rady regionu soudržnosti po svém vzniku 1.7.2006 na základě novely zákona č. 248/2000 sb., o podpoře regionálního rozvoje, zřídily Úřady regionálních rad, které zabezpečují úkoly spojené s funkcí řídicího orgánu Regionálního operačního programu. Na Úřadech regionálních rad byly ustaveny útvary interního auditu s výjimkou Regionální rady regionu soudržnosti Praha, ve které interní audit nebyl v roce 2006 zřízen. Bylo zajišťováno personální obsazení útvarů interního auditu a zahájeny práce na implementaci vnitřního kontrolního systému v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.

Organizace a činnost útvarů interního auditu ve veřejné správě jsou upraveny vydanými Statuty interního auditu nebo organizačními řády. Činnost útvarů interního auditu se řídila plány interního auditu na rok 2006, které vycházely ze střednědobých plánů auditů. Roční

plány byly sestaveny na základě analýzy rizik. Útvary interního auditu se řídí etickými kodexy úředníka vydanými v jejich organizacích nebo Kodexem etiky zaměstnanců ve veřejné správě, schváleným vládou České republiky v roce 2001.

Počet provedených interních auditů se v roce 2006 oproti předchozímu roku celkově ve veřejné správě zvýšil o 9 %. Ve státní správě došlo k nárůstu vykonaných auditů o 19 %, v územní samosprávě o 2 %. Celkově bylo ve veřejné správě provedeno 5 110 interních auditů, z toho ve státní správě 2 334 auditů a v územní samosprávě 2 776 interních auditů. Podíl operativně zařazených auditů se pohyboval okolo 14 % z celkového počtu provedených auditů, což ukazuje na zlepšení práce s riziky, jejich identifikaci a vytváření map rizik.

Z celkového počtu provedených interních auditů ve veřejné správě představovaly finanční audity 34% podíl, audity systému 27 %, jinak zaměřené audity 21 % a audity výkonu 18% podíl. Ve státní správě bylo provedeno nejvíce auditů systémů s podílem 29 % na celkovém počtu provedených auditů a finančních auditů s podílem 28 %. V působnosti územních samosprávných celků převažovaly finanční audity s podílem 40 % na celkovém počtu vykonaných interních auditů a dále audity systému s podílem 25 %.

V souladu s plány interního auditu a operativně zařazenými audity se auditní činnost zaměřila na hodnocení přiměřenosti a účinnosti vnitřního kontrolního systému, nastavení a fungování kontrolních mechanismů finančního řízení v odpovědnosti řídicích a výkonných struktur. Ověřováno bylo dodržování obecně závazných právních předpisů i vnitřních organizačních norem, hospodaření s majetkem státu, jeho inventarizace a správa, věrnost zobrazení údajů v účetnictví. Auditovány byly systémy poskytování veřejné finanční podpory, krajské dotační programy, zadávání veřejných zakázek, informační technologie, zahraniční služební cesty, provoz služebních vozidel apod. Formou následných auditů byl ověřován stav plnění a účinnost přijatých opatření na základě navržených doporučení z provedených auditů v letech 2004 a 2005. Prověřováno bylo i plnění opatření přijatých k závěrům z kontrol provedených Nejvyšším kontrolním úřadem.

Výsledkem provedených interních auditů byly Zprávy o zjištěních z vykonaných auditů s doporučeními k odstranění zjištěných nedostatků. Navržená doporučení směřovala

- ke zvýšení účinnosti kontrolních mechanismů finančního řízení v odpovědnosti řídicích a výkonných struktur a jejich nastavení do interních aktů řízení,

- k přesnějšímu vymezení kritérií pro posuzování hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti při hospodaření s finančními prostředky ve vnitřních předpisech organizací,
- k předcházení rizikům v souvislosti s hospodařením a činností organizace, územního samosprávného celku a transparentnosti operací a systému evidence v oblasti veřejných a jiných zakázek,
- k úpravám systému vnitřních předpisů a jejich aktualizaci a ke zlepšení efektivnosti operací prováděných auditovanými útvary.

V posledním období byly zaznamenány případy, kdy výkon služby interního auditu v organizacích veřejné správy je nahrazován nákupem těchto služeb od profesionálních auditorských organizací. V těchto organizacích veřejné správy tak dochází k oslabování řízení a odpovědnosti za službu interního auditu a ke zvyšování nákladů na její zabezpečování. Přitom zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole nahrazování činnosti útvaru interního auditu v orgánech státní správy tímto způsobem neumožňuje.

Doporučení z provedených interních auditů byla příslušnými vedoucími zaměstnanci akceptována a byla přijata odpovídající opatření k nápravě. Ve 100 případech útvary interního auditu upozornily vedoucího orgánu veřejné správy na skutečnost, že pracovníky auditovaných útvarů nebyla přijata příslušná opatření.

Orgány veřejné správy plánovaly v roce 2006 potřeby zaměstnanců interního auditu celkem na 858 výkonných auditorů, z toho ve státní správě 445 a v územní samosprávě 413 auditorů. Plánovaný počet interních auditorů k 31.12.2006 byl splněn ve veřejné správě na 101 %, ve státní správě na 99 % a v územní samosprávě na 103 %. Podrobná charakteristika počtu interních auditorů a vykonaných auditů podle jednotlivých správců rozpočtových kapitol, krajů a hlavního města Prahy je uvedena v příloze č. 1 a, b. Uvedená příloha ukazuje i na diferenciaci v počtu provedených interních auditů připadajících na jednoho výkonného auditora mezi jednotlivými správci rozpočtových kapitol, kraji a hlavním městem Praha.

V roce 2006 pokračoval profesní rozvoj interních auditorů ve veřejné správě. Podle ročních zpráv absolvovalo základní vzdělávání v oboru finanční kontrola a interní audit, které je akreditováno u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy jako rekvalifikační kurz pro tento obor činnosti, 651 interních auditorů, z toho ve státní správě 331 a v územní samosprávě 320 interních auditorů. Pracovníci útvarů interního auditu krajských úřadů

a Magistrátu hlavního města Praha se podíleli na vzdělávání pracovníků jimi zřízených příspěvkových organizací a obcí v působnosti krajů a hlavního města Praha.

Podstatně větší prostor v činnosti útvarů interního auditu oproti předchozím rokům byl věnován metodické a konzultační činnosti. Interní auditoři v rámci konzultační činnosti svými doporučeními přispívali ke zkvalitňování systému řízení ve svých organizacích, k identifikaci podvodného jednání a nesrovnalostí. Své zkušenosti uplatnili při přípravě a zpřesňování systémů vnitřních předpisů a dokumentace. Auditoři krajských úřadů a Magistrátu hlavního města Prahy prováděli též metodickou a konzultační činnost pro městské části a obce.

III. Hodnocení výsledků finančního řízení a kontroly ve veřejné správě

V průběhu roku 2006 byly v organizacích státní správy a územní samosprávy vytvářeny podmínky pro posilování kontrolních mechanismů finančního řízení v odpovědnosti řídicích a výkonných struktur a jednoznačněji byly vymezeny pravomoci a odpovědnost vedoucích a ostatních pracovníků za hospodaření s veřejnými prostředky.

Nastavení kontrolních mechanismů finančního řízení v odpovědnosti řídicích a výkonných struktur bylo zpřesněno v soustavě vnitřních norem organizací veřejné správy jako jsou organizační řády, pracovní řády, směrnice pro oběh, schvalování a kontrolu účetních dokladů. Jednoznačněji bylo vymezeno postavení zaměstnanců podle jejich podílu na přípravě a přímém uskutečňování operací, zaznamenávání dopadu těchto operací v příslušných evidencích a výkaznictví a jejich odpovědnost za provádění finančního řízení a kontroly byla důsledněji promítnuta do pracovních náplní.

V organizacích veřejné správy byli stanoveni zaměstnanci s povinnostmi příkazce operací, správce rozpočtu a hlavního účetního tak, aby byla zřetelně oddělena jejich pravomoc a odpovědnost při přípravě a uskutečňování operací. Ke zlepšení vymezení odpovědnosti jednotlivých zaměstnanců v rámci přípravy a přímého uskutečňování operací a jejich zachycování v účetní evidenci přispěly novely podpisových řádů, které zpřesnily

a odstupňovaly podpisová oprávnění vedoucích zaměstnanců v závislosti na charakteru a rozsahu zajišťovaných operací.

Upravena byla i odpovědnost jednotlivých útvarů v organizacích za provádění finančního řízení při přípravě finančních a majetkových operací před jejich schválením (předběžná řídicí kontrola), při průběžném sledování uskutečňovaných operací až do jejich konečného vypořádání (průběžná řídicí kontrola), vyúčtování a při následném prověření vybraných operací (následná řídicí kontrola).

Systém nastavení kontrolních mechanismů finančního řízení byl dopracován i do činnosti příslušných odborů, resp. útvarů organizací veřejné správy, které přijaly vlastní konkrétní pravidla. Zajišťování kontrolních mechanismů finančního řízení bylo též podporováno ekonomickým informačním systémem a dalšími softwarovými aplikacemi, například v oblasti objednávání dodávek materiálu a služeb, úhrady faktur a provádění finančních operací, které jsou neustále vyvíjeny a zdokonalovány.

Úroveň fungování kontrolních mechanismů finanční kontroly v odpovědnosti řídicích a výkonných struktur byla ověřována prováděnými interními audity, následnými veřejnosprávními kontrolami na místě a samostatně organizovanými metodickými dohlídkami zaměřenými na aplikaci zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v organizacích veřejné správy s tím, že při zjištění nedostatků byla přijímána potřebná opatření k nápravě.

Zvládnutí nových postupů v zajišťování finančního řízení a kontroly a využívání informačních technologií si vyžádalo profesní přípravu zaměstnanců veřejné správy. Organizace veřejné správy organizovaly nebo zabezpečily účast svých pracovníků na různých kurzech, seminářích a jiných formách vzdělávacích aktivit.

Podle hodnocení výsledků fungování kontrolních mechanismů finančního řízení v odpovědnosti řídicích a výkonných struktur, uvedených v ročních zprávách správců rozpočtových kapitol, krajů a hlavního města Praha, v roce 2006 pokračovalo nastavení resp. zpřesnění systému kontrolních mechanismů finančního řízení. Současně však tato hodnocení, zejména v částech věnovaných výsledkům interního auditu a veřejnosprávní kontroly jednoznačně poukazují na nedostatky ve fungování kontrolních mechanismů finančního řízení v odpovědnosti řídicích a organizačních struktur.

Zjišťovány byly dále problémy v aplikaci kontrolních mechanismů finančního řízení a kontroly, v jejich účinnosti a v předcházení a zjišťování nedostatků. Například z roční zprávy Ministerstva spravedlnosti vyplývá, že v minulosti docházelo k přímému obcházení kontrolních mechanismů finančního řízení bývalými vedoucími pracovníky ministerstva, kteří naopak měli dbát na jeho fungování a rozvíjení. Rovněž byly ve veřejné správě detekovány případy, kdy v roce 2006 některé městské části, obce nebo organizace ještě neměly dostatečně zpracovaná pravidla pro funkční kontrolní mechanismy finančního řízení v působnosti řídicích a výkonných struktur, jak se uvádí např. v roční zprávě Hlavního města Prahy.

Dochází i k případům obcházení ustanovení § 26 odst. 4 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole. Podle tohoto ustanovení zákona, správce rozpočtu nebo hlavní účetní při zjištění, že operace byla provedena bez předběžné řídicí kontroly, oznámí toto zjištění písemně vedoucímu organizace, který je povinen přijmout opatření k prověření této nekontrolované operace a k zabezpečení řádného výkonu předběžné kontroly. V praxi však, v rozporu s tímto ustanovením zákona, je operace vrácena přímo příkazci k dopracování a vedoucí organizace není informován o nedostacích při plnění řídicí kontroly příkazcem operace.

Systémy finančního řízení a kontroly a interního auditu zjišťovaly rovněž podezření nasvědčující spáchání trestného činu. Policii České republiky nebo státnímu zastupitelství bylo celkově za veřejnou správu v roce 2006 oznámeno 63 podnětů s odhadnutou celkovou škodou ve výši 35 mil. Kč. Organizace státní správy podaly 56 podezření a územně samosprávné celky 7 podnětů. Postoupená zjištění se týkala především podezření ze zpronevěry finančních prostředků, podvodů, krádeží, proplácení neprovedených prací a z neoprávněného čerpání dávek státní sociální podpory.

Z provedených hodnocení vyplývá, že kontrolní mechanismy finančního řízení v odpovědnosti řídicích a výkonných struktur byly v roce 2006 i nadále slabou stránkou systému finanční kontroly. V této souvislosti se doporučuje, aby vláda České republiky deklarovala svůj zájem a důraz na dobrém fungování a účinnosti kontrolních mechanismů finančního řízení v odpovědnosti řídicích a výkonných struktur ve veřejné správě. K tomu se navrhuje přijmout úkol pro ministry a vedoucí ústředních správních úřadů doporučený v návrhu usnesení z jednání vlády.

IV. Hodnocení výsledků veřejnosprávních kontrol

IV.I Výsledky veřejnosprávních kontrol hospodaření s veřejnými prostředky

V průběhu roku 2006 správci rozpočtových kapitol, krajské úřady, Magistrát hlavního města Prahy, městské části a obce zabezpečovali veřejnosprávní kontroly u jimi zřízených organizačních jednotek, u poskytovatelů, žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory. Veřejnosprávní kontrolou byly prověřovány skutečnosti rozhodné pro hospodaření, zejména při vynakládání veřejných výdajů, plnění příjmů a poskytování veřejné finanční podpory. Výkonem veřejnosprávní kontroly nahrazoval zřizovatel u organizací s malou pravděpodobností výskytu rizik v souladu s ustanovením § 29 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, službu interního auditu.

Veřejnosprávní kontroly byly v kontrolovaných organizacích prováděny před rozhodnutím o schválení použití veřejných prostředků, v průběhu jejich použití a následně po vyúčtování u vybraného vzorku operací. Na výkonu veřejnosprávní kontroly, organizované správci rozpočtových kapitol a územními samosprávnými celky, se podílely řídicí výkonné struktury z ekonomických útvarů, útvarů odpovědných za poskytování veřejné finanční podpory, zřizování a za zakládání organizací a specializované útvary kontroly. Provádění veřejnosprávních kontrol vycházelo z přijatých plánů na rok 2006 sestavených na podkladě analýzy rizika v kombinaci s náhodným výběrem vzorku kontrolovaných organizací. Předběžná veřejnosprávní kontrola byla provedena u všech žadatelů o veřejnou finanční podporu a průběžná veřejnosprávní kontrola u všech příjemců této podpory.

Veřejnosprávní kontroly se zaměřily na správnost použití a hospodaření s peněžními prostředky z rozpočtů, soulad uskutečněných operací a plnění rozpočtu s právními předpisy. Prověřily věcné, časové a finanční podmínky pro poskytování a čerpání účelově určených peněžních prostředků, dodržování zásad a postupů účtování, provádění inventarizací majetku a závazků, plnění povinností při nakládání s majetkem. Kontrolováno bylo i hospodaření s příspěvky z Nadačního investičního fondu a čerpání prostředků na likvidaci ekologických zátěží vzniklých před privatizací. Součástí následných kontrol bylo také ověření funkčnosti a účinnosti kontrolního systému při provádění jednotlivých operací a schvalovacích postupů

ve smyslu zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, a následné prověření plnění opatření přijatých k odstranění nedostatků z předchozích kontrol nebo kontrol provedených Nejvyšším kontrolním úřadem.

Ve veřejné správě v roce 2006 byly celkově přezkoumány u kontrolovaných osob na místě vybrané vzorky operací v rozsahu 71,1 mld. Kč. u veřejných příjmů, 133,2 mld. Kč u veřejných výdajů a 8 mld. Kč. u veřejné finanční podpory. Oproti předchozímu roku došlo k nárůstu zkontrolovaných veřejných výdajů, zatímco objemy zkontrolovaných veřejných příjmů a veřejné finanční podpory zůstaly zhruba na úrovni předchozího roku.

V organizacích státní správy byly přezkoumány na místě vybrané vzorky operací v objemu 25,5 mld. Kč u veřejných příjmů (oproti 29 mld Kč v roce 2006), v rozsahu 86,2 mld. Kč u veřejných výdajů (proti 59,6 mld Kč v roce 2005) a ve výši 8 mld Kč u veřejné finanční podpory (stejně jako v roce 2005). Na podkladě zjištění o neúplnosti nebo nepravdivosti údajů bylo kontrolními orgány ukončeno řízení o odnětí dotace nebo návratné finanční výpomoci a vydáno 193 rozhodnutí ve výši 177,6 mil. Kč, které se však převážně týkala zjištění z předchozích let. Za maření výkonu veřejnosprávní kontroly bylo uloženo 6 pořádkových pokut podle §19 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v objemu 75 tis. Kč.

Z provedených veřejnosprávních kontrol v organizacích státní správy bylo zjištěno 644 podezření na porušení rozpočtové kázně v rozsahu 1,1 mld. Kč (v roce 2005 bylo zaznamenáno 799 zjištění v rozsahu 2,3 mld. Kč), která byla postoupena místně příslušným správcům daně jako podnět k zahájení řízení ve věci odvodu podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. Nejčastější příčinou porušení rozpočtové kázně bylo neoprávněné použití nebo zadržetí peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, státních fondů nebo státních finančních aktiv jejich příjemcem v počtu 371 zjištění v objemu 578 mil. Kč.

Kontrolními orgány krajských úřadů, Magistrátu hlavního města Prahy, městských částí a obcí byly v roce 2006 přezkoumány vybrané vzorky operací na místě v objemu 45,6 mld. Kč u veřejných příjmů (proti 43,4 mld Kč v roce 2005) a 47,0 mld Kč u veřejných výdajů (v roce 2005 46,3 mld Kč). Z provedených kontrol byl za porušení rozpočtové kázně v 294 případech uložen odvod do rozpočtu podle ustanovení § 22 zákona č. 250/2000 Sb.,

o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Za maření výkonu veřejnosprávní kontroly uložily územní samosprávné celky 74 pořádkových pokut podle ustanovení §19 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v objemu 1 157 tis. Kč.

Přehled o výsledcích veřejnosprávních kontrol organizovaných správci rozpočtových kapitol a územními samosprávnými celky je uveden v příloze č. 2 a, b.

Při porušování rozpočtové kázně kontrolní orgány ve veřejné správě nejčastěji zjišťovaly nedostatky při nesplnění věcných, časových a finančních podmínek pro pořizování hmotného a nehmotného majetku. Příjemci veřejných finančních podpor nedodržovali schválená rozhodnutí a podmínky účasti rozpočtu na financování programů. Změny závazně určených parametrů nebyly vždy prováděny se souhlasem poskytovatelů, účelové prostředky rozpočtu používali příjemci i mimo vymezený okruh finančních potřeb na jiné účely, než umožňovaly schválené projekty reprodukce majetku.

Dále kontrolní orgány zjišťovaly pochybení při výběru dodavatelů a uzavírání smluv na práce a dodávky, při kontrole dokladů s vazbou na smluvní ujednání v čase a finančním plnění dodávek a závazků a při stanovení výše odměn ve smlouvách s poradenskými firmami na služby a činnosti. Časté nedostatky se vyskytovaly při pořizování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku a jeho technickém zhodnocení nedodržením účelu čerpání přidělených prostředků (financování investic z neinvestičních prostředků nebo naopak), uskutečňování výdajů nad výši rozpočtovanou podle paragrafů a položek rozpočtové skladby před provedením rozpočtového opatření apod. Nedostatky byly zjišťovány i při zadávání veřejných zakázek. Účetní a daňové doklady, jimiž prokazovali příjemci plnění věcných a finančních parametrů veřejných výdajů, nebyly vždy řádně doloženy, nesplňovaly kritéria průkaznosti a docházelo i k provádění oprav účetních dokladů v rozporu se zákonem o účetnictví. Formálně byla prováděna inventarizace a nedostatky byly zjišťovány v oblasti zařazování, zhodnocování, vyřazování a evidence majetku. Byly zjišťovány případy, kdy náhrady škod nebyly předepisovány osobám odpovědným za jejich vznik a nedůsledně byly vymáhány pohledávky.

K výsledkům veřejnosprávních kontrol byla na úrovni vedení kontrolovaných organizací přijímána konkrétní a termínovaná opatření k odstranění zjištěných nedostatků včetně úprav příslušných interních směrnic.

Zjištěné nedostatky v mnoha případech vyplývaly z nedostatečně fungujících kontrolních mechanismů finančního řízení v odpovědnosti řídicích a výkonných struktur a při provádění předběžné a průběžné veřejnosprávní kontroly v kontrolovaných organizacích. Nedůslednosti v této oblasti finanční kontroly ukazovaly na nedostatky v aplikaci ustanovení zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v praxi.

Z provedených veřejnosprávních kontrol bylo Policii České republiky nebo státnímu zastupitelství postoupeno 35 podezření nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestní čin ve veřejné správě (v roce 2005 43 podezření), z toho 12 podezření podaly kontrolní orgány státní správy (v roce 2005 24 podezření) a 23 podezření územní samosprávné celky (oproti 19 podezřením v roce 2005). Celkově ohodnotily kontrolní orgány postoupená podezření na částku 14 mil. Kč za celou veřejnou správu. Mezi nejčastější zjišťovaná patřila podezření ze zpronevěry finančních prostředků, spáchání podvodu, porušení základních povinností při správě cizího majetku a zneužití systému státní sociální podpory.

V. 2 Výsledky veřejnosprávních kontrol a auditů u předstrukturálních fondů

V oblasti Phare a Transition Facility Ministerstvo financí jako Národní kontrolní orgán koordinovalo přípravu Souhrnného plánu kontrol a auditů Phare a Transition Facility na rok 2006 za Českou republiku. Souhrnný plán byl sestaven ze schválených ročních plánů útvarů interního auditu a kontrolních útvarů ministerstev a implementačních agentur zahrnutých do řízení projektů Phare a Transition Facility, z plánů dalších orgánů státní správy, státních úřadů a fondů v pozici konečného příjemce pomoci a ze zaměření kontrolní činnosti Národního kontrolního orgánu. Plány byly zpracovány v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb. a usnesením vlády č. 918/2004 k Pokynům pro hospodaření s finančními prostředky při implementaci nástrojů Phare a Transition Facility v České republice. Souhrnný plán, zpracovaný na základě analýzy rizik, byl v souladu s příslušnými mezinárodními memorandy zaslán Evropské komisi.

O výkonu kontrolní a auditní činnosti jednotlivých orgánů, které řídily nebo implementovaly programy a projekty Phare a Transition Facility, a o průběžném plnění souhrnného plánu byl na svých jednáních v roce 2006 informován Společný monitorovací

výbor pro Phare a Transition Facility České republiky a Evropské komise. S plánem kontrol a auditů na rok 2006 za Českou republiku i s jeho plněním byl seznamován Národní schvalující úředník a Národní koordinátor pomoci.

Kontroly a audity byly zaměřeny na projekty Národního programu Phare a projekty přeshraniční spolupráce z let 2001, 2002 a zejména z roku 2003. Nově byly provedeny kontroly projektů Transition Facility 2004 a 2005. Byla vykonána rovněž jedna kontrola a audit Mnohonárodního programu Phare, jehož cílem bylo zajistit spolupráci kandidátských zemí během příprav na vstup do Evropské unie.

Dále byly provedeny audity činnosti vedoucího úředníka programu ve všech institucích, kde byla ustavena tato funkce. Koordinaci těchto aktivit zajišťovala Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu Ministerstva financí společně se Schvalujícím úředníkem programu.

Cílem kontrol a auditů bylo ověřit dané oblasti z hlediska hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti čerpání veřejných prostředků. Bylo prověřeno zejména nastavení a funkčnost řídicích a kontrolních systémů, administrace grantových schémat, hospodaření s prostředky Evropské unie a státního rozpočtu a správnost čerpání těchto prostředků v souladu s právními předpisy Evropských společenství a legislativou České republiky. Následné kontroly a audity byly zaměřeny zejména na přijetí doporučení k odstranění zjištěných nedostatků. Kontrolovanými osobami byli koneční příjemci finančních prostředků, implementační agentury, platební jednotky a příslušné resorty.

Výsledkem koordinace kontrolní činnosti z úrovně Národního kontrolního orgánu došlo v roce 2006 k dalšímu zvýšení počtu kontrol u prostředků Phare a Transition Facility v orgánech státní správy oproti předchozímu roku. Celkem bylo ve sledovaném období za Českou republiku vykonáno útvary interních auditů a finančních kontrol 325 kontrolních a auditních akcí. K posílení kontrol hospodaření s prostředky Phare a Transition Facility na regionální úrovni byla do provádění veřejnosprávních kontrol v roce 2006 zapojena i oddělení finanční kontroly finančních ředitelství. Objem zkontrolovaných finančních prostředků celkem představoval hodnotu 989,5 mil. Kč, což je 99,1 % z celkového objemu zkontrolovaných projektů.

Na regionální úrovni probíhaly roce 2006 finanční kontroly a audity projektů Phare a Transition Facility rovněž u územních samosprávných celků, a to ze strany kontrolních orgánů některých krajských úřadů (Jihočeský, Středočeský, Ústecký a Zlínský). Národní kontrolní orgán v této souvislosti zorganizoval a proškolil 27 kontrolních pracovníků krajských úřadů pro výkon tohoto druhu veřejnosprávních kontrol. Objem zkontrolovaných prostředků celkem činil 59,9 mil. Kč, což představuje 32,4 % z celkového objemu hodnoty kontrolovaných projektů.

V rámci vykonaných veřejnosprávních kontrol a auditů, až na výjimky, nebyly nalezeny závažné nedostatky. Pouze u několika kontrolovaných subjektů byla zjištěna klasifikována jako porušení rozpočtové kázně v případech, kdy se příjemci odchýlili od projektu, do vyúčtování zahrnuli výdaje za jiné činnosti nebo neuvedli správnou výši příjmů.

V oblasti již ukončeného předvstupního nástroje pomoci SAPARD byly v roce 2006 vykonány veřejnosprávní kontroly pouze odděleními finanční kontroly Finančních ředitelství. Cílem kontrol bylo ověřit správnost čerpání prostředků Evropské unie v souladu s právními předpisy Evropských společenství a legislativou České republiky. Předmětem kontrol byly projekty zaměřené zejména na realizaci investic do zemědělského majetku, budování kapacit pro vedlejší produkty živočišné výroby, zlepšení pohody pro hospodářská zvířata ve vztahu k minimalizaci nepříznivého vlivu na životní prostředí, zlepšení zpracování a marketingu zemědělských produktů a produktů rybolovu a zřizování a modernizaci technologií.

Při kontrolách prostředků programu SAPARD u kontrolovaných subjektů nebyly zjištěny nedostatky neúčelového použití prostředků finanční pomoci Evropské unie, nebylo zjištěno porušení smluvních podmínek a také kontrola ze strany poskytovatele byla dostatečně zajištěna. Ve sledovaném období bylo za Českou republiku vykonáno 11 kontrol a kontrolní orgány zkontrolovaly v této oblasti finanční prostředky ve výši 117,3 mil. Kč, což představuje 99,7 % z celkového objemu hodnoty kontrolovaných projektů.

V oblasti Komunitárních programů bylo uskutečněno 6 kontrol čtyřmi ministerstvy (Ministerstvo vnitra, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo kultury a Ministerstvo spravedlnosti). Byly zkontrolovány prostředky ve výši 7,4 mil. Kč, tj. 13,5 % z celkového objemu hodnoty projektů. Kontroly se zaměřily zejména na prostředky

poskytnuté vysokým školám na financování Komunitárního programu z Evropské unie Sokrates – Erasmus, používání Evropského uprchlického fondu, výdaje na realizovaný projekt v rámci aktivity Grundtvig 2. Žádné závažné zjištění podle § 22 odst. 6 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, nebylo indikováno, nedostatky byly ojedinělé a spíše administrativního charakteru.

Na základě údajů vykázaných orgány veřejné správy činil v roce 2006 objem zkontrolovaných prostředků u projektů Phare a Transition Facility celkem za veřejnou správu 1 049,4 mil. Kč, u projektů SAPARD 117,3 mil. Kč a u akcí Komunitárních programů 7,4 mil. Kč. Celkem bylo v oblasti zahraničních prostředků z předstrukturálních fondů zkontrolováno 1 174,1 mil. Kč.

Identifikovaná zjištění neohrožovala implementaci finančních prostředků z fondů Phare, Transition Facility, SAPARD a komunitárních programů a nezasahovala do řádného fungování jednotlivých orgánů implementační struktury. Vedoucí orgánů veřejné správy akceptovali doporučení z provedených interních auditů a nálezy kontrolních orgánů. Ke zjištěným nedostatkům operativně přijímali opatření k jejich odstranění, a to podle jejich charakteru i závažnosti, včetně případných personálních změn.

Orgány Evropské komise, nebo na základě jejich požadavku, byly provedeny v České republice 4 kontroly a audity z úrovně Evropského účetního dvora, Generálního ředitelství pro rozšíření Evropské komise, auditorské firmy Littlejohn Frazer a auditorské firmy Lubbock Fine.

IV.3 Výsledky veřejnosprávních kontrol a auditů u strukturálních fondů a Fondu soudržnosti

V oblasti strukturálních fondů a Fondu soudržnosti byly během roku 2006 v souladu s konsolidovaným plánem kontrol a auditů na rok 2006, který zpracovalo Ministerstvo financí, prováděny speciálními útvary pro kontrolu vzorku operací veřejnosprávní kontroly u všech operačních programů, vybraných projektů v rámci území hl.m. Prahy a vybraných ukončených projektů Iniciativ Společenství. Útvary interních auditů a finančních kontrol bylo

vykonáno celkem 170 kontrolních a auditních akcí u strukturálních fondů, 23 akcí u Fondu soudržnosti a dále se uskutečnilo 8 auditních misí Evropské komise. Ministerstvo financí provedlo v roce 2006 21 dílčích veřejnosprávních kontrol a 4 interní audity, které sloužily ke zpracování Prohlášení při ukončení 4 projektů Fondu soudržnosti/ISPA.

Cílem těchto veřejnosprávních kontrol bylo přezkoumání řídicích a kontrolních systémů, shrnutí výsledků již provedených kontrol a auditů a zpracování Prohlášení při ukončení projektu – winding-up declaration pro schválení závěrečné platby ve smyslu kapitoly V nařízení Komise (ES) č. 1386/2002. Na základě čtyř Prohlášení při ukončení projektu a podrobných Zpráv k těmto Prohlášením, zpracovaných Ministerstvem financí, předaných DG REGIO, Česká republika obdržela závěrečné platby v rámci projektů Fondu soudržnosti ve výši 13 755 775 EUR.

V rámci procesu winding-up došlo k ujištění (i přes menší efektivnost při čerpání prostředků Evropské unie z pohledu České republiky v rámci realizace projektu spočívající v delším časovém prodloužení od dokončení stavebních prací po proces certifikace za účelem vypracování žádosti o závěrečnou platbu), že zjištěné chyby nebo nesrovnalosti byly příslušnými orgány uspokojivě vyřešeny.

V oblasti Fondu soudržnosti se uskutečnila u projektu "Rychlostní silnice R 48 - Obchvat Běloutína" společná veřejnosprávní kontrola za účasti Ministerstva financí, Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva dopravy. Cílem kontroly bylo ověřit čerpání prostředků Fondu soudržnosti v souladu s právními předpisy ES a legislativou České republiky. Rovněž se v tomto období uskutečnily společné kontroly Ministerstva financí s Ministerstvem pro místní rozvoj pro Společný regionální operační program a s Ministerstvem zemědělství pro operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství.

V roce 2006 se uskutečnily plánované auditní mise Evropské komise - DG REGIO pro Fond soudržnosti, Společný regionální operační program, Jednotný programový dokument 2 a operační program Infrastruktura, DG EMPLOYMENT pro operační program Rozvoj lidských zdrojů a Iniciativu Společenství EQUAL a DG FISH pro operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství za účasti Ministerstva financí. V prosinci 2006 se

uskutečnila auditní mise Evropského účetního dvora k dopravním projektům Fondu soudržnosti/ISPA včetně kontroly ukončeného projektu „Úsek rychlostní komunikace R 48 Frýdek-Místek – Dobrá“.

Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu Ministerstva financí průběžně dohlížela na plnění plánů kontrolní a auditní činnosti vykonávané útvary pro kontrolu vzorku operací a projektů a útvary interního auditu a informovala platební orgán pro potřeby certifikace o plnění konsolidovaného plánu kontrol a auditů u prostředků strukturálních fondů a Fondu soudržnosti.

Na podkladě údajů vykázaných orgány veřejné správy činil objem zkontrolovaných prostředků u projektů strukturálních fondů a Fondu soudržnosti 16,9 mld. Kč, což činí 31 % z celkového objemu poskytnutých prostředků. Z tohoto objemu byly organizacemi státní správy podrobeny kontrolám finanční prostředky ve výši 14,8 mld. Kč, tj. 30 % celkového objemu poskytnutých prostředků, a správné nakládání s dalšími 2,1 mld. Kč prověřily územně samosprávné celky, což je 50 % ze souhrnné částky poskytnutých prostředků. Rozhodující podíl na objemu zkontrolovaných prostředků tvoří Fond soudržnosti – 9,9 mld. Kč.

Evropskému úřadu pro potírání podvodných jednání (OLAF) bylo z úrovně členů sítě AFCOS (Anti-Fraud Coordination Structure) na Řídících orgánech zasláno v roce 2006 prostřednictvím informačního systému AFIS (Anti-Fraud Information System) formou pravidelných čtvrtletních zpráv o nesrovnalostech zjištěných v rámci implementace strukturálních fondů a Fondu soudržnosti celkem 37 případů nesrovnalostí ve výši 261 tis. EUR, z toho 33 případů se týkalo strukturálních fondů a 4 případy Fondu soudržnosti. Ve většině případů se jednalo o porušení národní legislativy, některé případy byly nahlášený pouze jako podezření na nesrovnalost, přičemž částka nebyla vyčíslena.

V. Centrální harmonizace systému finanční kontroly ve veřejné správě

Základní úkoly a cíle v oblasti harmonizace a metodického řízení výkonu finanční kontroly ve veřejné správě v roce 2006 vycházely z Koncepce rozvoje kontrolního systému v České republice se zaměřením na finanční kontrolu na léta 2006 až 2013, schválené usnesením vlády ČR č. 1570/2005. V návaznosti na cíl pro I. etapu této koncepce byl připraven harmonogram kroků k reorganizaci odpovědnosti v systému finančního řízení a kontroly a v systému interního auditu na jednotlivých úrovních veřejné správy, který byl schválen usnesením vlády č. 128/2006.

V souladu s koncepcí Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu Ministerstva financí zpracovala Analytickou studii současného systému duplicit a dvojkolejnosti finančních kontrol podle zákona č. 320/2001 Sb. a daňových kontrol podle zákona č. 337/1992 Sb. spolu s doporučeními k reorganizaci odpovědností v systému finanční kontroly ve veřejné správě. Vzhledem k tomu, že navržené koncepční řešení je založeno na zásadních systémových změnách vyžadujících novelizaci řady právních předpisů, konečné řešení je dlouhodobým úkolem. Dále byla připravena Studie proveditelnosti pro II. etapu Koncepce rozvoje kontrolního systému v České republice se zaměřením na finanční kontrolu, zahrnující období let 2007 až 2013 s tím, že její realizace je odvislá od přijetí novely zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.

V legislativní činnosti byl vypracován návrh novely zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, který vytváří právní podmínky pro kontrolu a audit finančních prostředků Evropské unie a předpoklad pro vyslovení slučitelnosti českého právního řádu s akty ES/EU. Návrh novely byl, po projednání ve vládě, předložen dne 13. října 2006 Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky (sněmovní tisk 63).

V oblasti zahraniční spolupráce byl zajišťován twinningový projekt mezi Švédskem a Českou republikou „Posílení role vnitřní finanční kontroly ve veřejné správě“, schválený Evropskou komisí v rámci programu Transition Facility. Realizačním výstupem projektu v roce 2006, vedle seminářů pro management a pracovníky státní správy k řídicí kontrole,

bylo vydání „Metodické pomůcky k nastavení řídicí kontroly podle COSO ERM se zaměřením na řízení rizik v orgánech státní správy“.

V oblasti nastavení řídicích a kontrolních systémů pro kontrolu prostředků fondů Evropské unie v programovém období 2007 – 2013 Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu Ministerstva financí vypracovala materiál Varianty řešení k zajištění odpovědnosti Auditního orgánu v rozsahu stanoveném legislativou Evropského společenství pro sdílenou správu a řízení regionálních operačních programů v programovém období na léta 2007 až 2013. Pro účely jednotného přístupu při nastavení řídicích a kontrolních systémů pro operační programy přeshraniční spolupráce zorganizovala Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu Ministerstva financí dvoustranná mezinárodní pracovní jednání se zástupci příslušných orgánů Saska, Bavorska, Rakouska, Slovenska a Polska.

Probíhala jednání Centrální harmonizační jednotky pro finanční kontrolu Ministerstva financí s vedoucími útvarů interního auditu ministerstev k nastavení řídicích a kontrolních mechanismů pro provádění administrativních kontrol včetně inspekci na místě k ověření dodávek spolufinancovaných produktů a služeb, dále k nastavení auditů řídicích a kontrolních systémů, zavedených a udržovaných v odpovědnosti managementu řídicích orgánů pro operační programy, a auditů operací na vybraném vzorku pro ověření vykazovaných výdajů. Dohodnutá schémata nastavení řídicích a kontrolních mechanismů za jednotlivé operační programy budou sloužit jako podklad k vypracování auditní strategie České republiky pro programové období 2007 až 2013 v souladu s příslušnou legislativou Evropského společenství.

Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu Ministerstva financí se rovněž podílela na aktualizaci Metodiky finančních toků a kontroly strukturálních fondů a Fondu soudržnosti pro období 2004 – 2006, na přípravě legislativy Evropského společenství, na zpracování Metodiky finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na období 2007 – 2013 a na zpracování částí týkajících se auditního orgánu a finanční kontroly a auditu jednotlivých operačních programů.

V neposlední řadě se Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu Ministerstva financí průběžně zabývala postupnou úpravou a aktualizací již zveřejněných metodických pokynů. Byla provedena aktualizace již vydaného metodického pokynu č. 13 týkajícího se postupu při zpracování prohlášení při ukončení pomoci ze strukturálních fondů a prohlášení při ukončení projektu z Fondu soudržnosti pro programové období 2000 – 2006, resp. 2004 - 2006.

S ohledem na povinnost České republiky jako členského státu Evropské unie nejpozději do 12 měsíců od schválení každého z operačních programů informovat Evropskou komisi o nastavení řídicího a kontrolního systému na podkladě ověření těchto systémů ze strany auditního orgánu, která je primárně zakotvena v čl. 71 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a čl. 71 nařízení Rady (ES) č. 1198/2006 o Evropském rybářském fondu, připravila Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu Ministerstva financí v návaznosti na jmenování auditním orgánem pro strukturální fondy, Fond soudržnosti a Evropský rybářský fond realizaci auditu zaměřeného na ověření kontrolního a řídicího systému u výše uvedených fondů pro nadcházející programové období 2007 – 2013, včetně přípravy výběrového řízení na provedení auditu. Vlastní audit shody bude vykonán v roce 2007.

Ministerstvo financí provedlo, podle požadavků správců rozpočtových kapitol, krajů a hlavního města Prahy, další zlepšení uživatelských vlastností softwarové podpory pro zajištění zpravodajských povinností orgánů veřejné správy o výsledcích finančních kontrol (Modul ročních zpráv) a úpravy softwaru na podporu provádění interního auditu. Podle požadavku Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy byl upraven software pro provádění veřejnosprávních kontrol. Tyto aktivity Ministerstva financí jsou pozitivně hodnoceny správci rozpočtových kapitol, kraji a hlavním městem Praha. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, v rámci vnějšího připomínkového řízení, uplatnilo připomínku, že orgány veřejné správy nemají manažerské informační systémy, nevyužívají softwarovou podporu pro předběžnou řídicí kontrolu, informační systém Centrální evidence dotací z rozpočtu, Modul veřejnosprávních kontrol není využíván pro evidenci kontrolní činnosti a jejich výsledků a tyto skutečnosti mají vliv na nedostatky na něž zpráva poukazuje.